

statistika izkazuje ravno v narodnostno nevarnih krajih največ analfabetov?

Taka in enaka vprašanja si stavimo. Ne gre za to, k d o jih stavi. Le razmotrujmo vsako vprašanje!

Podrobno, iskreno in vztrajno bodi naše delo. Končujem: vsi na delo za izobrazbo naroda, vsi na krov v obrambo slovenske narodnosti. Da bo naše delo močna stavba, glejmo pred vsem na dober temelj, ki je — ljudska šola.

* * *

Resolucija.

Mi vztrajamo na šolskem programu, ki smo ga lani razvili o priliki ustanovnega občnega zbora naše stranke ter hočemo z organizovanim podrobnim delom stremeti za njega uresničenje.

Zdravemu razvoju ljudske šole, ki je na Štajerskem žalibog do danes edina panoga šolstva, ki smo je deležni tudi mi Slovenci, hočemo posvetiti vso pozornost.

Pri tej priliki moramo odločno zavračati hujskanje in sumničenje zoper ljudsko šolo in narodno učiteljstvo kakor tudi po preosnovi ljudske šole v nazadnjaškem smislu.

Najodločneje tudi protestujemo zoper sistematično zapostavljenje in ponemčevanje slovenskega šolstva ter bomo tudi storili, skrajne korake, da priborimo slovenskemu šolstvu zakonito z jamčeno enakopravnost.

Krajni in okrajni odbori naj pazno motrijo šolske razmere svojega okoliša ter o vsaki tozadevni nepostavnosti ali krivici točno in stvarno poročajo strankinemu osrednjemu odboru, ki stori potem primerne korake.

Goriške učiteljice.

Sestanek, ki so ga priredile učiteljice goriškega, tolminskega in sežanskega šolskega okraja v Gorici dne 2. t. m., je uspel na splošno zadovoljstvo. Udeležilo se ga je precejšnje število učiteljic. Značilno pa je, da so prispele k temu shodu iz najoddaljenejših krajev, a izostale so one, ki bi bile najlažje prišle brez stroškov in truda.

Sklicateljica, tov. Drag. P a v š i č e v a, pozdravi prisotne ter jim pojasni namen, ki ga ima ta sestanek. Shodu je predsedovala na splošno željo ona sama, zapisnik je vodila tov. Lilče Katnikova. Tov. F. Živčeva prečita svoj marljivo in temeljito sestavljeni referat, ki govori v njem o organizaciji, o nje pomenu in potrebi, očrta organizacijo in uspehe ženstva drugod ter nas z živo besedo navdušuje, naj bi se poprijele najresnejšega dela v svoj in narodov prospeh. Evo nekaj misli iz njenega referata: Poročevalka meni, naj bi se kako združile, naj bi osnovale društvo učiteljic, ki bi zastopalo specialne interese učiteljic, skrbelo za njih obstoj in napredek ter učilo in bodrilo nas na delo. — „Dokler bomo takole mirno živele s svojimi nemimi ideali,“ pravi, „ne bodo nas upoštevali. In če nam naša učiteljska društva, katerim edino imamo biti hvaležne za vsako dosedanje pridobitev, če nam ta društva pribore kak priboljšek, moramo sprejemati to kot milodar požrtvovalnih, delavnih naših moških kolegov. To pa človek ne sprejema s ponosom.“ — Namera združenja pa nima namena cepiti moči od že obstoječih učiteljskih društev, temveč jih tem intenzivnejše podpirati. Obuditi ima doslej nedelavne, speče moči k skupnemu delu v prospeh celokupnega učiteljstva! V svojih sestankih bi se koleginja med seboj spoznavale, bodrile in učile, proučevale bi svoje težnje in stremljenja. Rezultate in sklepe svojih zborovanj pa bi predlagale centralnim, bodisi okraj, društvom ali

deželnemu učit. društvu v presojanje in nadaljno razmotrivanje. Referentinja omenja dalje nedelavnost, brezbriznost in nevednost učiteljic v društvih, ki se nam jo, žal, dostikrat po pravici predbaciva. —

Priznati je treba referentinji, da ima lepe ideje in čiste, najblažje nazore. Dal Bog, da bi se čim preje realizirali!

Sprejela se je resolucija, da se za prvi čas ustanovi nekak klub v svrhu spoznavanja samih sebe in boljšega zblizanja. Izvolilo se je v vsakem okraju zaupnico, ki ima pozvedeti mnenja posameznic v svojem okraju ter poročati o tem pri prihodnjem sestanku. — Govora je bilo tudi o „prizadetih učiteljicah“, ki jadikujejo v „Gorici“ z dne 5. oktobra t. l. zaradi dozdevnih krivic, ki se jim baje gode. Oni dopis v imenovani številki „Gorice“ se odločno obsoja; tako pisarjenje ne dela časti dopisnicam ter kaže naravnost njih omejenost in nezrelost. „Prizadete“ se opozarja, naj se drugič obrnejo na pristojno mesto, in se jih pozivlje, naj bodo vbodoče toliko častne, da podpišejo z lastnim imenom svoj „glas iz učiteljskih krogov“.

Pred zaključkom prečita predsednica brzozavko tovarišice Z e m l j a n o v e, ki se je vzela radostno na znanje, zahvali se na udeležbi in pozornosti, nakar smo se razšle vedrih obrazov, polne duha naprednosti in podjetnosti, želeče si veselega snidenja pri zopetnem sestanku. Gospici Pavšičevi, smo hvaležne, da nas dramí in budi na delo. Smelo je storila prvi korak za nas, zato: Živela! Naprej! Pojdimo za njo vse kot ena! —

Duh časa.

V.

Slovenski klerikalizem je bil od nekdanj moderni šoli in učiteljstvu do skrajnosti sovražen. Pisal je o nas in o šoli tako podlo, zaničljivo in nekrščansko, da si nikakor ni mogel prisvojiti naših sre in naguenja do te stranke. Učiteljstvo se mora potegovati za čast svojega stanu, mora odbijati vse lažnive napade, neopravičena sumničjenja in razno hudobno in izmišljeno natolečevanje in obrekovanje, drugače bi svet o nas sodil jako slabo. Največ se imamo zahvaliti klerikalizmu, da smo tako izborno organizirani in delavni. Ni bil zaman naš mnogoletni boj; učiteljstvo je s tem natančno spoznalo svoje prijatelje in sovražnike; je spoznalo natančno namene našega klerikalizma, zato je ostalo prav z malimi izjemami svojemu poklicu in naprednemu duhu časa zvesto tako, da ga ni omajal noben sovražni naval, ki je vedno butal z elementarno silo na naše viste. Da je to res, priča naš klerikalizem sam v št. 22 „Domoljuba“, ki se glasi tako-le: „Liberalni učitelji in ‚S. L. S.‘. Kakor pri vseh volitvah, tako so bili tudi pri zadnjih državnozborskih volitvah najhujši priganjači za propadlo liberalno stranko naši učitelji. Nismo mislili, da so ti tako zaslepljeni. Saj morajo vendar videti — slepi niso — da je ogromna večina ljudstva v našem taboru in da se ravno s takimi nastopi še bolj odtujujejo ljudstvu. Če jih ljudstvo ne mara se pa jeze in pravijo, da jim ‚Domoljub‘ izpodkopava ugled. Ne ‚Domoljub‘ pač pa protiljudsko postopanje, ki se kaže ob vseh volitvah, jemlje ugled učiteljstvu. Če je vsa fara složna za našega kandidata, je skoraj gotovo liberalni učitelj proti. Zato vidimo v mnogih volilnih krajih samo po en glas liberalnega učitelja. S. L. S. napreduje s silnimi koraki. Ne bo več dolgo, ko dobi večino v deželni zbornici. In prvi, ki se bodo oglasili za izboljšanje plač, bodo učitelji. Ali bo mogoče našim poslancem, ki vidijo strastno gonjo proti njim, glasovati za izboljšanje plač takemu učiteljstvu?! Dobro nam je znano, da je mnogo učiteljev po deželi, ki obsojajo to gonjo kakor tudi